

Gave til Treklang
Vipps #734067

Menighetsblad for Feda, Kvinesdal og Fjotland

Nr 1 - mars 2022- 63. årgang

Kvinesdal - kirkested i 1000 år

Å velge bitterhet eller forsoning

Fra prestens penn

Mamma døde for fire år siden, nesten 90 år gammel. Ho hadde en vanskelig start på livet. Da ho var tre og et halvt år gammel døde mora hennes i barsel, mens ho gav liv til Mammass lillesøster. Dermed var 8 barn morløse, og faren satt igjen med et nesten uoverkommelig ansvar. Bare noen måneder etterpå skjedde det nok en katastrofe. Mammass storesøster døde av tuberkulose.

«De harde 30-åra» ble harde på mange måter for mamma og hennes familie, og ikke lenge etter kom krigen med sine utfordringer.

Det er lett å tenke seg at sjokket over å miste sin mor, må ha preget Mamma sterkt. En viktig forankring og trygghet i livet forsvant, og et mørke kom inn over familien. Heldigvis, etter noen år, kom Signe. Hun ble farens nye gode kone, og et lys i livet til min mor.

«Det er en mening med alt som skjer», sies det av og til. Jeg er uenig! Det er meningsløst at en mor dør fra en barneflokk på åtte! Men at det kan skapes en mening i det meningsløse, er jeg sikker på. Gjennom livets sjokk, skuffelser og problemer, kan vi vokse som mennesker. Det kan oppstå nye muligheter som lå i mørke da ulykken rammet. Men livets skudd for baugen kan også føre til at vi forliser som mennesker, dersom vi mangler oppdrift eller ingen rundt oss kaster ut en livbøye. Da kan nederlagets og bitterhetens malstrøm dra oss ned.

Det var først når vi barna ble voksne at vi skjønnte at livet hadde hatt en tøff start for Mamma. Sårene i livet var der nok fortsatt som skjulte arr, men ho tillot aldri at bitterhet eller oppgitthet prega henne. Grunnen, tror jeg, var at hun hadde takknemlighetens nådegave. Når livet var vanskelig, hadde hun lært seg til å lete etter det lyse og det gode.

- Det er avgjørende i livet er hvordan vi håndterer vår skuffelse. Vi har en mulighet til å velge nådens vei i stedet for bitterhetens vei, sier forfatteren Magnus Malm. På bitterhetens vei dveler vi ved urettferdigheten over at dette har rammet oss. På nådens vei forsoner vi oss med livet og dem som har skuffet oss, og vi viser nåde mot oss selv.

I samtaler med mennesker som har mistet noen av sine kjære, er min erfaring at takknemligheten ofte dominerer, selv om sorgen er stor. Selve gravferdsseremonien og minnetalen kan også være med på å bygge opp en takknemlighet for det den avdøde har betydd. Han eller hun har satt spor etter seg og har betydd en forskjell for noen. Takknemligheten demmer ikke nødvendigvis opp for tårene og sorgen, men kan hindre at sorgen blir til bitterhet.

Vi som har levd litt lenger enn svært kort, har alle opplevd skuffelser eller tragedier i livet. Vi har alle en livsvev med innslag av mørke tråder. Noen mister tidlig sine nærmeste, mange rammes

av alvorlig sykdom og opplever brudd i nære relasjoner. Vi opplever alle endringer som er vanskelige.

Når vi presenterer fortellingen om livet vårt, til oss selv eller andre, skal vi få lov til å snakke om både det mørke og det lyse. Men dersom det mørke blir selve fortellingen, er det fare for at den blir en selvoppfyllende profeti.

Lar vi mulighetene og lyset bli en minst like viktig del av fortellingen, kan vi komme oss videre. Da har vi fremtid og håp.

**Dag A. Kvarstein
sokneprest i Feda og Fjotland**

Min tro

Denne gang ved Kristian Frestad

Helt fra jeg var liten har jeg blitt opplært i den kristne tro, døpt og tatt med i både gudstjenester og søndagsskolen. Jeg fikk høre de "klassiske søndagsskolefortellingene" fra tidlig alder. Jeg fikk bygge videre på dem oppover i barne- og ungdomsårene gjennom turboklubben, Sporet på bedehuset og YouthZone på Huset, det har vært betydningsfullt. Å kunne gjøre dette sammen med familien både i tjeneste og som deltakere, har vært med på å bygge min personlige tro og gjort det naturlig å dele det i felleskap med andre. Det gjorde det mye lettere å ta stilling til trosspørsmål og refleksjoner som møtte meg gjennom ungdomstiden og konfirmasjonen. I denne fasen har jeg også vært utrolig heldig med gode faddere og andre miljøer som har fått meg til å reflektere over det kristne budskapet, verdiane, og sette dem i et hverdagsperspektiv.

Hvem er Gud, og hva er kristentro for min del?

For meg handler mye av mitt kristenliv om å leve et liv med Jesus som forbilde og rettesnor for mine valg og handlinger. What Would Jesus Do (WWJD) ble et kjent begrep i barn- og ungdomsårene og som jeg prøver ta med meg i de ulike situasjonen jeg står overfor i hverdagen. Det kan være noe så hverdagslig som å ta en samtale med han på studiet, treningen, kollegaen, eller en i kirka som jeg ikke har snakket så mye med før. Når vi ser folk trenger hjelp langs veien, i butikken, eller med andre hverdagslige ting, er det flere ganger jeg tenker, hva

ville Jesus gjort?

Etter konfirmasjonstiden kjente jeg på et lite kall til å spille i lovsangsteam og ta større del i ungdomsarbeidet YouthZone. Her fikk jeg virkelig vokse som leder i et kristent miljø og dele noe av det som Gud har gitt meg. I denne fasen ble jeg mer bevist på hvilke nådegaver jeg har fått og hvordan de kan brukes til å bygge Guds rike enda større. Dette gav meg gode indikasjoner på at dette var områder jeg trivdes i, og hvor jeg kunne bidra.

Jeg skal være så ærlig å si at ungdomsårene også var en periodevis krevende tid med mange utfordrende valg. Både karrieremessig, men også verdimesig. «Hvem ønsker jeg å være?», «Hva skal jeg bygge mine valg på?», «Hva skal mine verdier være?», var noe av det som gikk gjennom hodet mitt i denne tiden. Mine svar samsvarte ikke alltid med majoriteten i ungdomsmiljøet. Men det gav meg en mulighet til å stå opp for det jeg tror på, å dykke dypere for å finne svar. Da jeg senere kom på Sagavoll Folkehøyskole, fikk jeg muligheten til å dele ting sammen med mange jevnaldrende kristne, i et trygt og godt miljø. Som også gav meg utrolig mye.

En av tekstene som sier noe om hvordan Gud ønsker vi skal være, som stadig utfordrer meg i hverdagen, er Bergprekenen i Matteus 5-7. Dette er en utrolig radikal tekst i datidens og dagens samfunn, hvor Jesus formidler en grensesprengende kjærlighet og nåde som vi mennesker oppfordres til å leve etter.

I Matt 5:44, «Men jeg sier dere: Elsk deres fiender, velsign dem som forbanner dere, gjør godt mot dem som hater dere, og be for dem som mishandler dere og forfølger dere.»

Jesus kom med en så grensprengende stor kjærlighet for oss mennesker, at jeg tror jeg aldri vil klare å forstå det fullt ut. Dette er kanskje det området som jeg kjenner betyr mest for meg. Den nestekjærligheten og nåden som Gud har vist gjennom Jesus, er så utrolig inspirerende og noe jeg prøver å leve etter. Ikke nødvendigvis fordi det er noe vi som kristne må gjøre «fordi vi må». Men fordi jeg kjenner at det endrer tankesettet mitt og perspektivet mitt: Det å gi videre noe av det jeg har fått, slik at andre også skal få kjenne på det samme. På den måten kan jeg få være med å spre godhet og nestekjærlighet i fremtidig yrke og for å spre Guds rike til de rundt meg.

Hilsen Kristian Frestad

Sang- og musikkmøte i vår

28. april kl 19 blir med Anita Kristensen og Vidar Brautaset. Vidar Brautaset har andakt. God servering som alltid 30.06. blir det konsert under Utvandrerfestivalen – navnene er nesten på plass, men det blir en superflott kveld.

Kveldsbønn i fastetiden

I fastetiden er det kveldsbønn med lystenning, tekstmeditasjon og musikk i Feda kirke.

Samlingene er på onsdager kl. 20.00 på følgende datoer:

Onsdag 9. mars
Onsdag 16. mars
Onsdag 23. mars
Onsdag 30. mars
Onsdag 6. april

Leir for barn med følge

11.-12. juni er det leir for barn med følge på Camp Åpta. (Arr: NMS)

For barn 4-10 år i følge med voksen.

Pris: Barn 350 kr. Voksen 750 kr.

Spørsmål/ påmelding: Irene Dragland,
tlf. 47901312 eller Ragnhild Kalleberg,
tlf. 99563371.

Ikonutstilling og bibeltime

Søndag 27. mars kl. 19.00 åpner vi en ikonutstilling og inviterer til Bibeltime på Huset på Feda. Da kommer ikonmaler Marit Kartveit fra Stavanger for å vise oss flere av sine arbeider. Det blir en utstilling som vil henge på Huset til over påske.

Sammen med Marit kommer mannen prof.em. Magnar Kartveit og holder bibeltime over noen av ikonmotivene. Vi tror dette blir en fin inngang til påsken.

Draumkvedet i Kvinesdal kirke

Kvedar Bjørn Sigurd Glorvigen og organist Ådne Svalastog skal framføre Draumkvedet i Kvinesdal kirke søndag 13. mars kl 17. Et spennende møte med et norsk middelalderdikt.

Vi over 60

For tiden ser det ut til at vi kan samles som vanlig. Vi gleder oss over det. Møtetidspunktene til «Vi over 60» er: Første tirsdag i måneden kl 18 i Storsalen på Menighetssenteret.

Dette skulle være lett å finne, selv om du ikke har vært med før.

Samlingene i vår:

5.april Britt Olimstad kåserer

3. mai: Jostein Røyseland forteller om «Kristningen av Kvinesdal» i forbindelse med 1000-årsjubileet for Kvinesdal som kirkested.

Konsert i Netlandsnes

Sverre Eftestøl og Ilze Jaunzeme har konsert i Netlandsnes kapell lørdag 30. april kl 17:00. Et allsidig og variert program med orgel, el-piano, melodika og trekkspill.

Rydder du i vinter?

Her kommer vinterens gladmelding til alle dere som skal rydde i hus og hjem: Garasjen hos Åse og Leiv Gunnar Skiftun er igjen klar til å ta imot lopper 24/7. Siden vi har fått porter, kan dere bare åpne døra på siden og sette det innåfor – enten det er noen hjemme eller ikke. «Alt» er av interesse, men større møbler og klær kan vi dessverre ikke ta imot. Fjorårets resultat ble bortimot 20.000 kr. Tusen takk! Vi satser på at høstens loppemarked på «Sauesjå-dagen» blir av det mer «normale slaget». Sigmund Oksefjell har allerede høstens auksjon i tankene, hører vi!

Bli fast giver

Arbeidet i menighetene i Kvinesdal drives i hovedsak ved frivillige gaver. Både Menighetssenteret i Kvinesdal og «Huset» på Feda er avhengige av gaver til renter, avdrag og drift. Menighetene har også påtatt seg et økonomisk ansvar på kr. 194.000 til diakoniarbeidet.

Kan du tenke deg å bli fast giver med månedlige trekk? Send SMS til 41457584 eller e-post til: post@kvinesdal.kirken.no eller sende inn slippen nedenfor. Da tar vi kontakt.

Årlige gaver over kr. 500 gir skattefradrag.

Jeg vil bli kontaktet for faste gaver til:

Menighetssenteret i Kvinesdal
«HUSET» på Feda
Diakoniarbeidet

Navn:

Adresse:

Telefon:

Sendes Kvinesdal kirkekontor, Nesgt. 12, 4480 Kvinesdal eller send på e-post: post@kvinesdal.kirken.no

En sang jeg er glad i

Ronny Nielsen

Når jeg ble utfordret til å velge «En sang jeg er glad i» så har jeg funnet fram "O, Jesus du som fyller alt i alle" av Aage Samuelsen»

Norge er velsignet med mange salmeskatter og valget mitt kunne ha falt på så mange. Hadde det vært før jul så ville det ha vært «Mitt hjerte alltid vanker». Men i dag velger jeg meg en av våre mest kjære salmeskatter som den folkelige, men kontroversielle predikanten og artisten Aage Samuelsen, skrev i 1947. Han lå og hvilte seg på et rom under en møteserie i Oslo, og plutselig fikk en åpenbarelse av en vakker sang og melodi i sitt indre.

For meg så inneholder sangen så mye om mitt forhold til min frelser Jesus. Sangen omhandler så mange fasetter av en troendes liv, tvil og tro. Teksten forteller om tvilens mørke skygger og prøvens stunder som vi mennesker så ofte kan kjenne på. Men sannelig

omhandler den også det befriende budskapet om nåden, miskunnheten og kjærligheten som vi kan få hvile med i troen på Jesus.

Aage Samuelsen var en fargeplett i sin samtid. Han ble kalt «Herrens glade hurragutt». Samfunnet i dag er i stor grad blitt et samfunn med få mennesker som skiller seg ut i mengden. Vi er i stor grad et SORT/HVITT samfunn.

La oss gi litt mer av oss selv i tiden vår her på jorden og bli flinkere til å dele alle livets farger med hverandre. Som Aage hadde sine private livs utfordringer med alkoholmisbruk, konkurs og misunnelse, så har vi mennesker i dag også mange vanske-

lige og personlige hindringer, prøvelser og sår.

Da er innholdet i denne sangen så befriende ærlig med et himmelperspektiv over våre jordiske utfordringer. «Du har jo himlens herlighet meg givet. I evighet skal jeg få være der».

**Hilsen
Ronny Nielsen**

O Jesus, du som fyller alt

TEKST OG MELODI: AAGE SAMUELSEN

1 O Jesus, du som fyller alt i alle,
som rik på miskunnhet og nåde er,
jeg lik Maria for din fot vil falle,
for intet hvilested er skjønt som her.
Min Frelser kjær,
ditt skjønne navn jeg nevner,
ifra mitt hjertes dyp jeg priser deg.
Og alle tvilens mørke skyer revner,
din nådesol skal gjennomstråle meg.

2 Jeg er jo skjult i dine sår og vunder.
Ditt ord er blitt en lykte for min fot.
Når du meg fører
inn i prøvens stunder,
din Hellig Ånd skal gi meg kraft og mot.
La ilden alltid i mitt hjerte brenne.
Fyll du meg mere med din kjærlighet!
Så jeg igjen kan andre sjeler tenne
i brann for deg, som skjenker liv og fred.

3 Jeg intet annet ønske har på ferden
enn blott å være deg et ærens kar,
at jeg må være lys og salt i verden,
og skinne som en stjerne ren og klar.
Du er mitt alt, o Jesus, du er livet!
Hva enn meg møter, du min lovsang er.
Du har jo himlens herlighet meg givet.
I evighet skal jeg få være der.

LIKNES - KIRKESTED I 1000 ÅR

Av Jostein Røyseland

Det er viktig å markere store begivenheter og jubileum. De skaper stolthet, forståelse og refleksjon.

I år feirer for eksempel Hunsbedt Bil 30 år som Volvoforhandler og 110 år som bedrift. Utsikten golfklubb feirer sitt 30 års jubileum og det er 100 år siden Sigbjørn Hølmekabb ble født. Men det er ikke mange som kan feire et 1000-års jubileum. Derfor er det stort og gildt å få være med å feire Liknes som kirkested i 1000 år.

Kristningen

Den mest vanlige «kristningsforklaringen» er en «top-down» forklaring, der høvdinger og konger omvendes først, og så følger folket etter sine ledere. Men denne forklaringen passer ikke på det som skjedde i Kvinesdal. Her passer «bottom-up» forklaringen mye bedre. Her er det individene som omvender seg etter kristen påvirkning etter reisevirksomhet eller fra f.eks. misjonærer eller utenlandske slaver.

Irland

På grunn av den skriftlige historien vi har fra vikingtida, trenger vi ikke bare spekulere om hva som skjedde. Vi kan faktisk navngi kristne personer i bygda vår på åttehundretallet. Den historien starter i Irland med kong Cerbal, eller kong Kjarval som han ble kalt på norrønt. Han levde 800-888, og var konge i småkongedømmet Ossory i årene 842 til 888. Området Ossory er i dag kanskje

best kjent for byen Kilkenny og det ølet de lager og eksporterer over hele verden. Kjarval er beskrevet som 800 tallets mest vitale konge i Irland og tilhørte en kristen familie. Kongedømmet til Kjarval var spesielt utsatt for vikingenes herjanger. Det omfattet store elveløp som var som skapt for angrep med vikingskip. Kjarval gjorde den genistrek å alliere seg med vikingene selv i forsvaret at kongedømmet sitt.

Svensk høvding

En av disse personene som Kjarval kom i kontakt med var Bjørn Rolfsen. Bjørn var en framstående og mektig høvding i Sverige, som bosatte seg i Kvin etter å ha kommet i strid med kongen i Gøtaland. Bergsvein Birgirsson skriver i «Den svarte vikingen» at Bjørn fra ca 840 i perioder overvintret i Irland, og at han drev skipsbygging i der. Etter som årene gikk, ble imidlertid Bjørn lei det strevsomme og farlige vikinglivet. Han

sendte derfor bud til sønnen Eivind, som vi vet kom til Kvinesdal for å overta farens langskip. Eivind, som ble kalt Austmann, bosette seg i Irland, og fikk ansvar for forsvaret av kongedømmet til Kjarval. Alliansen ble beseglet med giftermål mellom Eivind Austmann og Rafarta Kjarvalsdatter. Rafarta var selv kristen, og Eivind gikk også over til den nye troen.

Om Kjarval og Rafarta noen gang var i Kvin vet vi ikke, men det er i hvert fall sikkert at når de som hadde vært i Irland, enten det var Bjørn, Eivind, medbrakte treller eller mannskap på vikingskipene, kom til Kvin, var den nye religionen et tema som ble mye og heftig diskutert.

Kormlod og Grimolf

Men historien stopper ikke der. Kong Kjarval giftet bort enda en av døtrene sine til ætt på Agder. Rafarta hadde ei søster som het Kormlod. Og hun ble gift med Grimolf fra Kvin. Det at Grimolf giftet seg med Kormlod viser at han kom fra en stor og mektig familie, som kongen Kjarval hadde interesse av å inngå allianse med. Det viser også at Grimolf har rustet ut sine egne langskip, og dratt i viking sammen med Bjørn og Eivind Austmann.

Kormlod var kristen. Hun tok med seg treller og tjenestefolk og bosatte seg i Kvin hos Grimolf. Sammen fikk de to sønner. Sønnen Torgrim som flyttet til Island sammen med sin onkel Alv, og var en av de få kristne landnåmsmennene der. Grimolv og Kormlod fikk også sønnen Grim, som ble boende i Kvin. Grim

ble far til Bodolv, far til Skjegge og Tore Keilesmule.

Historisk seminar 23. april

Det er takket være disse utgravin-

gene under kirken at vi kan feire jubileet for Liknes som kirkested i 1000 år.

Utgravingene under kirken i Liknes kan du høre mer om på et historisk seminar på Utsikten Hotell lørdag 23. april. Her vil Jan Brendalsmo, som var med på utgravingene under kirken snakke om utgravingen og resultatene av disse. Videre vil Frans-Arne Stylegard snakke om «Tidlig kristning – tidlige kirker. Sørvestlandet mellom Bremen, Wessex og Iona». Margit Løyland snakke om hvordan hollendertiden påvirket kristenlivet på Agder og undertegnede vil snakke om Kvinesdal i vikingtida.

Omfattende program

Jubileet starter med påskevandring på palmesøndag og avsluttes med en festgudstjeneste første pinsedag. Ingen

ting kunne vel vært mer passende for et kirkelig jubileum.

Mellom disse to arrangementene har jubileet et omfattende og program som omfatter vårslepp på Åmødt (med vikingtidsinnslag), korfestival for barn, «Bessevandring» med friluftsgudstjeneste, kunstutstilling på menighetssenteret og det historiske seminaret på Utsikten Hotell.

Personlig gleder jeg meg mye til avslutningsdagen for jubileet. Etter festgudstjenesten i kirken inviteres hele bygda til grilling og fest i Kvinaparken. Kirka er jo for hele folket, og en slik fest symboliserer også måten som kristendommen kom til bygda vår; ikke ovenfra etter et kongelig diktat, men takket være vanlige folk som fikk tiltro til den nye guden de hørte om.

Stylegar bekrefter funnene fra utgravingen høsten 2000

I oktober 2000 ble det gjennomført en begrenset arkeologisk undersøkelse under Kvinesdal kirke. Analyse av jordlagene og radiologiske dateringer viser at den første kirken på stedet ble bygd ca år 1000 e. Kr. Før det hadde det vært en kristen gravplass her i rundt 100 år, kanskje enda lenger tilbake.

Dette står å lese i heftet «Kirkested i 1000 år. Grend, gard og grav i Liknes» utgitt mars 2001 av Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Det var arkeolog i NIKU, Jan Brendalsmo, som var prosjektleder med daværende fylkesarkeolog Frans-Arne Stylegar som prosjektmedarbeider.

Denne utgravingen er grunnlaget for 1000-årsfeiringen i 2022 – Kvinesdal

– 1000 år som kirkested. Opprinnelig var planen at jubileet skulle markeres i 2020, men ble utsatt som følge av pandemien.

I samtale med Treklang nå i februar bekrefter Frans-Arne Stylegar at dateringsmetoden var den samme som brukes i dag (C14-datering).

- Hva tenker du om at vi valgte 2020 som markering av 1000 årsfeiring? Var det et «riktig» tidspunkt?

- Det kan man alltid diskutere, selvsagt, det kunne vel like gjerne ha vært 2000.

- Hvilken betydning hadde funnene i Kvinesdal for hvordan man ser på kristningshistorien på Agder?

- Først og fremst er funnene viktige fordi de bidrar til å bekrefte inntrykket av at kystdistriktene bl.a. i Agder var kristne før den «offisielle» kristningen under de to Olav'ene. Basert på visse skriftlige kil-

der, men også ved at tydelig ikke-kristne graver forsvinner i disse områdene i god tid før år 1000, har flere ment at dette må ha vært tilfellet. Men de direkte sporene med kristne kirkegårder og kirkebygninger har manglet. På det viset falt en brikke på plass gjennom funnene i Kvinesdal.

Stylegar understreker at funnene er unike, og fortsatt er det bare registrert en håndfull kristne gravplasser med dateringer til 900-tallet her til lands.

- Er det sannsynlig at man kunne finne tilsvarende funn andre steder langs agderkysten?

- Jeg er overbevist om at tilsvarende undersøkelser i andre kystbygder ville vise det samme, med ander ord en viss kirkeetablering på slutten av 900-tallet.

Per Øistein Rogstad

Kunstnaren i Fjotland prestegard

Av Per Øistein Rogstad

Ingen har budd lenger i prestegardshuset på Fjotland enn Lars Galdal. Han flytta inn i oktober 2000 nokre månadar etter at den siste fastbuande prestefamilien i bygda flytta ut – familien Kinserdal.

Bjørn Kinserdal var den siste presten som budde fast på Fjotland. Då han flytta med familien austover til Telemark sommaren 2000, fekk Lars Galdal høve til å leige huset for ei tid. Det blei snart klart at det ville bli sal av huset, mykje av gardseigedomen hadde faren til Lars, Trygve Galdal, overteke ved makeskifte nokre tiår tidlegare. Då Lars fekk tilbod om å kjøpe prestegardshuset, med stabbur og vedskjul, slo han til. Stabburet huser nå hans eige kunstgalleri.

Prestegardshuset stod ferdig i 1875

Den første soknepresten i Fjotland Ulrich Andreas Rode Borch, kom til bygda i 1858. Dei første sokneprestane budde i Øigarden på Fjotland. I 1875 fekk sokneprest Fredrik Wille bygd det nye prestegardshuset. Etter han har meir enn 10 prestar budd i huset. Her har prester som mellom anna Per Eiesland som hadde tilnamnet Per Prest budd, Didrik Smith-Øvland budde her med familien i nærare 20 år. Han var også den siste presten som dreiv prestegarden. Det fortelst at han stod og grov ei grøft då han så eit brurefølge var på veg til kyrkja. Han skunda seg inn for å hente prestekjolen og fór bort i kyrkja med

Bildet over: Lars Galdal ved stabburet som er innreia til galleri på prestegard.

sølete tresko, men brurefolket blei vigde den dagen også.

Tor og Astrid Spilling budde i huset i femten år. Mange hugsar nok også Dreng Harstad som var prest i bygda på 60-tallet. Da familien Kinserdal flytta ut på forsommaren 2000, var det slutten på ein 125 år gammal tradisjon for prestegardshuset på Fjotland.

Oppvekst på Fjotland

Lars Galdal var godt kjent på Fjotland. Fram til han var 12 år budde familien på garden til besteforeldra, nokre få hundre meter frå prestegarden. Då flytta dei til forpaktarbustaden som lå rett ved sia av prestegardshuset. Der blei dei buande fram til huset blei riven tidleg på 60-tallet. Foreldra flytta deretter inn

i pedellhusvære i 2. etasje av Tingstova på Fjotland. Så Lars har djupe røter på Fjotland.

- Det var stritt å vere forpaktar, ein skulle mellom anna levere 10 mål med ved. Vi kløyvde den med øks, før den blei lødd opp på heia og så måtte vi køyre den fram med hest og lø den i vedskjulet på prestegarden før St. Hans. Det var ein stri jobb. Det er sant som seiast at ved varmar mange gongar, minnest Lars.

Foreldra overtok etter kvart garden etter besteforeldra til Lars like ved prestegarden.

Kunstinteressa blei vekt på Knaben

I yrkeslivet har han arbeid som lærar og rektor blant anna i Røldal, Åmli og

Landskapsbildet til høyre er måla med modelleringsteknikk. Då er kun rulle og kniv i bruk som vist over.

Kvinesdal. Ein kort periode var han også skulesjef i Suldal. Interesse for måling blei vekt då han var lærar på Knaben i starten av hans lærargjerning. Nokre år seinare då han var rektor i Røldal, tok han opp att interessa og blei med i kunstforeininga i Odda. Dette var ei tid som betydde mykje for utviklinga hans som målar.

I Røldal fekk han også prøve seg som konfirmantlærar ein vår, det er det næraste prestegjerning han har vore. Eit av bileta han måla i Røldal er frå interiøret i Røldal kyrkje. Den er rosemåla inni.

Frå Røldal gjekk turen til Åmli i Aust-Agder. Der fekk Lars Galdal også halde fram med målinga, og var med å stifte kunstforeining. Der blei han kjent med kunstnaren Jørgen Dukan som blei ein stor inspirator – ikkje minst når det gjaldt fargebruk.

Til Fjotland

Då han kom til Fjotland hausten 2000 fekk han overta sauene til faren, Trygve. 80-90 vinterfôra sauer hadde Lars ved sidan av jobben som rektor ved Austerdalen skule fram til 2008. Etter at han blei pensjonist, fortsette han med gardsdrifta. Det var travle år blant annet med

å setje i stand bygningane i prestegardstunet. Stabbur og vedskjul fekk nytt tak og huset fekk nye vindauge, verandaen hadde store råteskadar og blei renoverert. Løa blei også modernisert i denne tida.

Den vakraste gudstenesta

Nå er det målinga som får all merksemd frå Lars. For nokre år sida blei han kjent med kunstnaren Olav Harald Ulstein, og fekk vere med på kurs i teknikken modellering hos han. Teknikken handlar om å måle med rulle og kniv. Denne teknikken har Lars blitt veldig

glad i, og mange flotte bilete har det blitt. Han har fått godt tak på teknikken. Bilete målar han gjerne på MDF-plater i staden for lerret.

- Du har måla mange flotte bilete også av kyrkjer. Deriblant inventaret i Røldal kyrkje, men kva med Fjotland kyrkje? - Eg har ikkje måla inventaret, men eg har fleire bilete av kyrkja. Det eg er mest glad i, er eit bilete eg måla frå bygdetunet i 2016. I fire timer stod eg å måla Fjotland kyrkje i haustdrakt. Det er den vakraste gudstenesta eg har vore på, seier Lars Galdal, underfundig.

Påskevandring

Av: Åse Paulsen Skiftun

Palmesøndag 10. april blir det påskevandring i området rundt Kvinesdal kirke. Dette er det første arrangementet under 1000-årsjubileet i Kvinesdal.

I påskevandringene vil deltakerne få være med å oppleve påskebudskapet gjennom sang og drama. Det er påmelding slik at grupper på ca 20 skal følge med skuespillere fra post til post

Noen husker den store skuffelsen i fjor da årets nyskaping i menigheten: Påskevandring utendørs - måtte skrinlegges på grunn av nye korona-bestemmelser. Dette skulle være en opplevelse for hele familien, påskens budskap skulle ikke bare leses og høres, men sees og oppleves med alle sanser. Deltakerne i teamet kom fra flere menigheter og øvelsene var i full gang. Folk hadde allerede meldt seg på og fortvilelsen var et faktum.

Påskevandring som samarbeid

Desto større er forventningen i år, sier Cathrine Aagedal – en av initiativtakerne bak dette arrangementet. Hun berømmer Gunn prest sitt forslag om å legge årets vandring inn som en del av tusenårsjubileet. Dette jubileet er jo også blitt Corona-utsatt, sier Cathrine, ikke bare et, men to år.

Årets vandring blir i enda større grad et samarbeid der folk fra alle menigheter er med – også fra Feda og Fjotland. Det viser frem et viktig aspekt med hvordan den kristne tro har utviklet seg her i området.

Cathrine Rafoss Aagedal ønsker velkommen til påskevandring på Palmesøndag ved Kvinesdal kirke.

Mange med som skuespillere.

På mange måter er det enklere i år, vi hadde opplegget ferdig fra i fjor, men det er alltid nye elementer som kommer inn og noen roller må ha nye «skuespillere». Vi må ha flere folk til hver av hovedrollene i tilfelle noen blir syke. På spørsmål fra Treklang om hvilken rolle Cathrine har, svarer hun at hun skal være Peter. Vi skal her ikke røpe hvem som er Jesus i de ulike teamene.

- Jeg tror at dette å få oppleve de gamle fortellingene på en ny måte - med musikk, sang og drama ute i naturen og inne i kirkerommet, vil gi noe til hele familien. Vi vil oppleve å være der, forteller Cathrine begeistret. Hun har ikke

lyst til å røpe så mange av stasjonene, men vi skjønner at Emmausvandrerne skal også få være med.

Påmeldingen er startet

Vandringen(e) starter i grupper fra kl. 18 palmesøndag. Folk må bare hive seg rundt og melde seg på. Påmelding skjer på www.kvinesdal.kirken.no. Det er satt opp flere grupper med passe tid mellom. Skulle alle gruppene bli fulle, kan det blir aktuelt å sette opp noen flere. Påmelding også ved å ringe 38602008.

Klangen av lyset

Av Åse Paulsen Skiftun

Klangen av lyset – urframføring i samband med tusenårsjubileet.

Ikkje alle historiske jubileum er så framoverlente at dei har musikalske urframføringar som ein del av programmet. Heller ikkje er det kvardagskost med ei blanding av ei gamal Olavs-hymne, nåtidige utøvarar av fyrste klasse og kosmisk lyd frå nordlyset i eit tusenårsjubileum.

Likevel er det nett dette Sverre Eftestøl har gjort. Urframføringa «Klangen av lyset» er resultat av ein lang prosess, fortel han.

- Eg treffe fysikaren Alv Egeland i ei gravferd i 2011. Han fortalde at han satt med autentiske opptak av lydane frå nordlys. Det enda med at eg fekk nokre opptak med tanke på å kunne bruke desse til noko musikalsk. Opptaka låg lenge utan at eg gjorde noko meir enn å høyre på dei, men så kom planane om eit tusenårsjubileum for kristentrua i Kvinesdal i 2020. Då byrja tankane å spinne: Kva med å la lydane av nordlys bli ein del av eit jubileumsverk.

- Det var svært spanande, seier Sverre med eit smil. Eg hadde aldri laga musikk på denne måten før. Verket er ei blanding av **tre komponentar: Desse kosmiske lydane, den gamle Olavssal-**

men og song og musikk. Eg inviterte med meg tre dyktige utøvarar som kvar leverte sine bidrag: Torhild Larsen Nygård syng første verset av salmen, Johanna Engedal, tilsett som soloharpist i Kristiansand symfoniorkester, medverkar med harpespel og Ådne Svalastog handterar synth.

- I tillegg har eg litt fleire tankar om å utvide litt, men det får være ein løyndom førebels, ler Sverre.

- I Klangen av lyset arbeidde eg mykje med å setje saman komponentar og til dels leggje ulike sekvensar oppi kvarande. Til dømes syng Torhild samen med opptak av seg sjølv. Det var vore ein krevjande prosess, men nå har verket ligge sidan 2020 på grunn av Covid19. Det har vore som ei modning og eg trur det kanskje har gjort verket enda djupare og betre.

Vi veit at ordet lys sjølvsgagt refererer til nordlyset, men det er vel kanskje ikkje unaturleg at du og har eit anna type lys i tankane?

Sverre nikkar: - Verket er i utgangspunktet eit ope verk, som kan tolkast alt etter lydarane sin ståstad, seier han ettertenksamt. Men likevel: **ordet lys er jo eit sentralt ord i kristendommen, både i forteljinga om skapinga av universet og i forteljingane om kven Jesus var.**

Difor var det og naturleg for meg å la verket spegle kristendommen. sjølv om «lyset» er eit universelt symbol.

Nordlyset speglar elles universet – det

uendelege, det ingen av oss menneske kan fatte fullt ut.

Dette kan og vise til den verdsvide kyrkje som vi får vere ein del av. Olavssalmen viser til den kristne kulturarven der orda «nåde» og «sanning» er sentrale. Det heile vert avslutta med eit «Amen» - formidla av Torhild Larsen Nygård.

På spørsmål om Sverre nå gler seg til endeleg å få framført denne musikken som han har hatt «i kroppen» og tankane så lenge, så tenkjer han seg om før han svarer: Du kan seie det slik at eg går med sommarfuglar i magen. Eg gler meg til framføringa, men nett fordi det er så annleis, så er eg spent.

Og det er vi og! Velkommen på folkefesten om kvelden 17.mai – der vil du garantert få ei spanande musikalsk oppleving.

Barnas 1000-årsfest! - Heilt på jordet

Lørdag 4. juni blir det Barnas 1000-årsfest-Heilt på jordet. Dagen blir arrangert i et samarbeid mellom komiteen for 1000-årsfeiringen og Heilt på jordet. Vi ønsker å lage en festdag fylt med mye gøy og gode opplevelser for hele familien. Kvinesdal bedehus er lokasjon for arrangementet. Der er det plass til tradisjonelle Heilt på jordet-aktiviteter, familiemøte, konsert og korworkshop for barn. Ragnhild Hiis Ånestad, grunder for soulchildren-bevegelsen blir med oss hele dagen.

Vi håper at mange barn har lyst til å være med å synge i et stort kor denne dagen, koret vil også delta på festgudstjenesten i Kvinesdal kirke søndag 5. juni. Det vil bli sendt ut invitasjon, og lagt ut informasjon om påmelding på facebook for de som vil være med i koret.

"Ung1000årsfest - Heilt på jordet"

"Felleskap har alltid vært viktig, men kanskje spesielt nå som avstand og antallsbegrensning holder på å løses opp! **På kvelden den 4. juni arrangerer GZ, Punktet i Kirken i Dalen, Den norske kirke og Heilt på jordet en stor festkveld for ungdom!**

Dette blir et av høydepunktene i feiringen av Kvinesdals 1000 år som kirkested.

Vi ønsker å lage en kveld hvor vi kan få høre om **Jesus**, ha det gøy, koble av, koble på og kjenne på tilhørighet og fellesskap.

Vi fyller derfor kvelden med musikk, mat, fokus på Jesus, konkurranser og aktiviteter! Det er blant annet snakk om **trialsykling**, besøk av en **lokal kjendis** og **3500 liter vann**.

Det nye bedehuset på Øvre Egeland skaper en flott ramme for kvelden! Hvis du er en ungdom eller sånn ca tenåring som leser dette, så bli med! Vi tror du vil få en fantastisk kveld!"

KVINESDAL – 1000 ÅR SOM KIRKESTED

Søndag 10. april

Påskevandring ved Kvinesdal kirke

Opplev påsken gjennom fortelling, sang og drama

Påmelding www.kvinesdal.kirken.no eller 38 60 20 08

Lørdag 23. april

kl 10.00 1000 år på én dag på Utsikten Hotell.

Historisk seminar om 1000 år med Kristendom i Kvinesdal

Jan Brendalsmo: *Utgravinger under Kvinesdal Kirke.*

Margit Løyland: *Hvordan har hollendertiden påvirket kristenlivet på Agder? Kontakt med Holland og den reformerte bevegelse.*

Jostein Røyseland: *Grimolv, Tjodolv, Ondott og Helga. Hvinir i ei brytningstid*

Frans-Arne H. Stylegar: *Tidlig kristning - tidlige kirker. Sørvestlandet mellom Bremen, Wessex og Iona*

Påmelding innen 15. mars. Pris kr 650 inkl. lunsj.
Tlf 38602008 eller e-post: post@kvinesdal.kirken.no

7. mai

Vårslepp - Åmotdagen

Agder Viking har aktiviteter og utstilling om livet for 1000 år siden.

17. mai

kl 19.00 Kulturkveld på Kulturhuset

Kåseri ved Andreas Hompland

Urframføring av jubileumsverket «Klangen av lyset» av Sverre Eftestøl.

Tirsdag 24. mai

Kl 18.00: Åpning av kunstutstilling Menighetssenteret

I samarbeid med Kvina Kunstnarlag.

Minikonsert med Ådne Svalastog og Galib Mamadov. Åpen utstilling fram til 4. juni.

Torsdag 26. mai

kl 10.00 "Bessevandring" med Historielaget

Vi går den gamle kyrkjevegen frå Træland.

Ved kulturhuset blir det andakt ved Gunn Elvebakk, Sigbjørn Risnes forteller om Besse fra Knaben.

Buss fra kulturhuset opp til Træland kl. 10.

Lørdag 4. juni

Kl 12.00 Barnas 1000-årsfest - Heilt på jordet

Kvinesdal bedehus (se omtale til venstre)

Kl 20.00 UNG1000årsfest - Heilt på jordet

Kvinesdal bedehus (se omtale til venstre)

Søndag 5. juni

Kl 11.00: Festgudstjeneste Kvinesdal kirke

Biskop Stein Reinertsen.

Barnekorsangere og musikere.

Åpen 1000-årsfest i Kvinaparken med grillmat og jubileumskake etter gudstjenesten.

DEN NORSKE KIRKE

Kvinesdal menighet

Ministranter – et «nyord» i gudstjenesten

av Åse Paulsen Skiftun

Klokkingen toner ut – orgellet spiller opp, dørene åpnes og inn kommer prosesjonen. Først går en ungdom i hvit kappe med korset, så følger tre – fire andre hvitkledde ungdommer før prest og klokke følger på. De hvitkledde ungdommene er dagens ministranter.

Hva i all verden betyr ordet ministrant? Vi spør en av konfirmantlederne, sokneprest Gunn.

Ordet ministrant betyr rett og slett medhjelper, forklarer hun, vi ønsker å la konfirmantene bli kjent med gudstjenesten på en praktisk måte. Som ministranter opplever de gudstjenesten fra en annen synsvinkel. De får hjelpe til med praktiske oppgaver: bære inngangskors, tenne lys osv.

De blir mer integrert i menigheten og jeg mener de bidrar til å gjøre gudstjenesten bedre, sier Gunn.

En forbønn der en tar i bruk både munn, øyne og ører gir bønningen et rikere uttrykk. Lystenning knytter også forbindelser tilbake til konfirmantens egen dåp. At de har på seg kappe, slik som presten har, bidrar til å synliggjøre at de gjør en kirkelig tjeneste, gjøre det mer høytydelig. Jeg tror konfirmantene også opplever dette fint.

Til konfirmantforeldre og menighet

Alle konfirmantene blir delt inn i grupper på 3 – 5 personer og skal delta på hver sine gudstjenester framover mot

pinse. Vi oppfordrer konfirmantforeldrene til å være med konfirmantene sine på disse gudstjenestene. Vi tror det er viktig for konfirmantene at foreldrene eller andre familiemedlemmer/foresatte får oppleve at de gjør en flott og viktig jobb. Vi trenger alle at noen er stolte over oss! Det er også viktig at den øvrige menigheten ser konfirmantene og tar godt imot dem. Vi må alle huske at vi er del av samme fellesskap, ja, at vi er kirke sammen!

Også i Fjotland vil det være ministranter på enkelte gudstjenester, mens Feda ikke har konfirmanter i år.

Selve konfirmantopplegget

Vi er et godt team med konfirmantlærere, forteller Gunn: det er diakon Frank Hammerø, trosopplærer Cathrine Agedal, Sokneprest i Feda og Fjotland Dag Kvarstein og meg selv. Samarbeid gir trygghet og at vi er forskjellige med ulike interesser - er en ekstra ressurs.

Konfirmantundervisningen i Kvinesdal og i Fjotland foregår på tirsdager. Selve undervisningen i Kvinesdal er på menighetssenteret og så går vi over i kirka til en avslutning med lystenning. Vi har også tanker om et sosialt opplegg nede i Laxen, sier Gunn, men det har ikke vært mulig å få til enda på grunn av Covid19.

Enkelte tirsdager samles alle konfirmantene fra hele kommunen. Vi håper vi kan få til en egen «påskevandring» for konfirmantene rett etter påske og vi satser på at det i sommer blir mulig å delta på konfirmantleiren (konF ACTION) på Bø i Telemark i juni.

Menighetens viktigste ungdomsarbeid!

Konfirmantene er så fine folk å jobbe med. Dette er vårt viktigste ungdomsarbeid, avslutter Gunn. Hun oppfordrer alle oss som er i kirken til å se dem, gi rom for dem og møte dem med et smil!

Nye arbeidere på gravplassene

Thor Henning Vatland (t.v.) og Tobias Ueland Håland (t.h.) er to nye ansikter på gravplassene. Djoerd van Kammen er fortsatt gravplassleder.

Thor Henning Vatland (27) ble fast ansatt i 60 % stilling fra 1. september 2021, og har blant annet et særskilt ansvar for gravplassene i Fjotland. I tillegg til jobben på gravplassene forpakter han gård i Solhom på Fjotland, der han driver med sau og ammekuer med Dexter. Han har også god erfaring som saueklipper.

Tobias Ueland Håland (31) kommer opprinnelig fra Varhaug, men har slått seg ned på Steindør i Austerdalen. Der har han kjøpt seg småbruk. Også han

er en lidenskapelig sauebonde. Han har vært vikar på gravplassene i 40 % stilling siden september i 2021. Tobias har

tidligere arbeidserfaring blant annet fra bygg- og anleggsbransjen.

Per Øistein Rogstad

Kveldsgudstjenester og kirkecaffe

Flere har kommentert- at tidspunktet for kveldsgudstjenestene i Kvinesdal menighet er justert vinterstid. Noen synes det var uvant: Det er mer tiltak å gå ut når det er mørkt, var det en som sa.

Treklang spurte sokneprest Gunn om grunnen til denne justeringen?

- Vi kjører med litt flere doble gudstjenester i helgene, sier Gunn Nå i koronatida har vi også hatt dåpsgudstjeneste etter vanlig gudstjeneste, og da er det godt med en pause for de ansatte før kveldsgudstjenesten.

- Noen trives godt med en gudstjeneste kl 17, mens andre igjen gir tilbakemelding på at et senere tidspunkt gjør det enklere å få med seg f.eks. familiemiddager før gudstjenesten, så her er folk forskjellige.

Ingen av tidspunktene er noen «liturgisk sannhet». Jeg ser jo at det kan være uvant med et nytt tidspunkt, men sommergudstjenestene har jo hele tiden vært kl. 19. Jeg liker kveldsgudstjenestene, legger Gunn til, det er ofte en annen ro over disse – en god avslutning på dagen..

Både klokkeslett og type kirkecaffe har vært oppe i gudstjenesteutvalg og Menighetsråd. Det er viktig med en samling på senteret med kaffe og «noge åttåt» etter gudstjenesten, men ordentlig kveldsmat vil det framover bli bare ved spesielle anledninger.

Åse Paulsen Skiftun

Reparere, restaurere, sosialisere, reflektere...

Av Ådne Svalastog

«Reparere, restaurere, sosialisere, reflektere...»

Mange drar kjensel på replikkene fra Pompel og Pilt, det rare dokketeateret i Barne-TV på -70-tallet, om de to klossete reparatørene. Det er neppe Pompel og Pilt som har inspirert folk på Feda til idèen om en reparasjonskafè.

Snarere er det Reparasjonsdagen i oktober som har gitt mersmak: Tenk om vi kunne møtes jevnlig og fikse plagg selv? Både nytte og hygge på en gang. Derfor vil Grønn gruppe på Feda åpne Huset på Feda en lørdag i hver måned for alle som ønsker å forlenge klesplaggenes liv og treffe andre med samme interesse.

Her blir det mulig å få tips og inspirasjon til hvordan stoppe sokker eller sy om plagg. Vi tar sikte på kunne servere lørdagsgrøt og at resten av familien også kan bli med og leke eller finne på andre ting på Huset.

Reparasjonskafè på Huset på Feda

Lørdager kl 10-14

19. mars

23. april

21. mai

Grønn side

Treklank kommer til å ha fast en side framover som handler om forvaltning og hvordan vi kan ta være på ressursene våre på en best mulig måte.

19. juni Den store Reparasjonsdagen

Bildet over: Randi Margrethe Tønnesen Leiknes og Kari Mjelde Hagevold ivrer for reparasjonskafè og har klar klær de ønsker å få fikset på.

Bildet t.v.: «Det er bedre med to reparatører enn en reparatør.....» To ulike generasjoner med sans for reparasjon: F.v. Anders Mathias Larsen og Arion Kvanvik Liland.

Faktaboks: Varer som varer

I tidligere tider med begrensede ressurser var stopping, reparasjon og gjenbruk en dyd av nødvendighet. Materialene hadde en forholdsmessig stor verdi sammenlignet med tid og arbeidskraft. I dagens velstand har vi både råd til og tilgang på å kjøpe nytt så snart noe blir slitt, ødelagt eller ikke passer. Lønnskostnadene våre overstiger fort vareverdi om vi vil reparerer, derfor kaster vi også mye mer enn før. Fordelene med å reparere er likevel mange: Vi begrenser avfallsmengden som må transporteres og håndteres. Ressurser til framstilling av nye

produkt drøyes og i tillegg begrenses utslipp av klimagasser og miljøgifter med de ødeleggende konsekvensene det har. Dagens industri, og særlig klesindustri, er i mange tilfeller ikke bærekraftig. Vi kan kjenne oss makteløse som enkeltpersoner, men vi forbrukere har egentlig stor makt og kan styre produksjon inn i bedre spor. Nå er det ikke alltid lett å finne ut av hvilke produkter som er etisk bedre enn andre å kjøpe. Men det som i alle fall hjelper med å redde verden, er å kjøpe færre ting, og at det vi kjøper er varer som varer og som lar seg reparere.

Takk for gaver til Treklang

Takk til alle som var med å støtte Treklang i 2021. Totalt fikk bladet kr 97.675 i gaver fra privatpersoner.

Kostnader til trykking og porto var kr 113.805, i tillegg til private gaver var støtteannonser på kr 44.400 en viktig inntektskilde. Bladet hadde et overskudd i 2021 på kr 24.257. Dette går i sin helhet til å dekke menighetenes andel av diakonstillingen. Menighetene bidro samlet med kr 186.000 til diakonstillingen i Kvinesdal i 2021. Treklang gir dermed et viktig bidrag til denne stillingen som er knyttet til barn og ungdom og vanskeligstilte.

Treklang ønsker å formidle informasjon om det som skjer i menighetene og å sette fokus på positive saker i vårt nærmiljø. Vi ønsker å løfte fram enkeltpersoner og tiltak som bygger fellesskap.

Redaksjonen i 2022 er: Åse Paulsen Skiftun, Ådne Svalastog og Per Øistein

Rogstad. Vi vil gjerne ha innspill til bladet.

Vedlagt dette bladet følger en giro med frivillig kontingent på kr 250. Nytt av året er at du også kan gi gave til bladet med **VIPPS #734067**. Vi er takknemlige for alle som vil støtte oss. Bladet er denne gang pakket i biofilm, denne kan du trygt legge i komposten. Takk for din støtte.

Årsstatistikk fra menighetene

Nedenfor er det noen nøkkeltall fra årsstatistikken til menighetene i Kvinesdal for 2021.

Statistikken for 2021 er som 2020 preget av nedstegning og de begrensninger vi hadde disse årene. Totalt antall gudstjenester er faktisk høyere i 2021, og det skyldes at det er arrangert mange separate dåpsgudstjenester som inngår i statistikken. På tross av perioder uten vanlige gudstjenester ble det arrangert egne dåpsgudstjenester, samt at på julaften hadde både Feda og Kvinesdal en ekstra gudstjeneste.

Dåpstallet var stabilt, men det vil alltid variere også på grunn av fødselstall som svinger fra år til år. Fortsatt har flere valgt å utsette bryllup for å ha en ordentlig bryllupsfeiring.

Statistikk fra menighetene

I parentes 2020 og 2019)	Feda	Kvinesdal	Fjotland	Totalt
Gudstjenester søndag og helligdag (antall)	28 (22, 26)	62 (52, 47)	23 (30, 34)	113 (104, 107)
Gudstjenestebesøk snitt	32 (48, 61)	50 (73, 137)	37 (40, 61)	
Andre gudstjenester	5 (4, 12)	11 (6, 13)	6 (1, 5)	22 (11, 30)
Dåp	7 (6, 4)	34 (39, 31)	6 (7, 5)	47 (52, 40)
Konfirmanter	5, (2, 6)	44 (40, 48)	9 (8, 6)	58 (50, 60)
Bryllup	2 (0, 4)	6 (12, 7)	1 (0, 3)	9 (12, 14)
Begravelser	6 (7, 10)	42 (36, 40)	11 (4, 11)	59 (47, 61)
Offer gudstjenester	64.060 (64.901, 80.126)	165.877 (219.490, 255.238)	70.725 (103.832, 100.791)	

Altertavla i Netlandsnes kapell

Tekst: Per Øistein Rogstad

Altartavla i Netlandsnes kapell blei måla til 50 årsjubileet i 1936 av Marcelius Førland. Trygve Eftestøl skar ut biletramma av russisk eik.

I følge jubileumboka: Fjotland si kyrkje i 316 år. 1670-1986, var altartavla ei gåve fra Fjotland kommune og kosta kr 10.000. Bilete er måla av Kvinesdal sin eigen kunstnar, Marcelius Førland f. 1891-1978. Han har også måla altartavla i Kvinesdal kirke. Det er et bilete av den oppstandne Kristus som blei måla i 1937.

Motivet på altartavla i Netlandsnes er henta frå Johannes evangeliet kap 21. Peter og nokre andre av disiplane dro ut for å fiske på Tiberiassjøen:

"Då det tok til å lysna av dag, stod Jesus på stranda, men læresveinane viste ikkje at det var han. Jesus sa til dei: «Har de ikkje noko å eta, borna mine?» «Nei», svara dei. «Kast garnet på høgre sida av båten, så skal de få», sa han. Dei kasta garnet, og då greidde dei ikkje å dra det opp, så mykje fisk hadde dei fått. Den læresveinen som Jesus hadde kjær, sa til Peter: «Det er Herren.» Då Simon Peter høyrde at det var Herren, batt han kappia om seg – den hadde han teke av – og hoppa i sjøen. Dei andre læresveinane kom med båten og drog garnet med fisken etter seg. Dei var ikkje langt frå land, berre omkring to hundre alner."

Det er eit kraftfullt maleri Marcelius Førland lagde til kapellet. Disiplane er grovskorne menn som har vore ute ei

vinternatt. Landskapet som ein ser i bakgrunnen er kan hende meir likt ei tjørn på Kvinesheia enn Tiberiassjøen, men personkarakterane er tydelege og markerte og gjev bilete kraft og tyngde.

Trygve Eftestøl tok på seg å skjere ut ei ramme til altarbiletet. Han brukte russisk eik til ramma. Det er blomeornament langs sidene og over biletet,

nedanfor står skriftor-det fra Lukas 11,28:

"Salige er de som høre Guds Ord og bevare det."

Trygve Eftestøl blei tilsett som klokkar i Netlandsnes kapell på soknerådsmøtet nyårsdagen i 1936. Trygve Eftestøl fekk også ansvaret for mykje av arbeidet med kapellet til 50-årsjubileet.

- Altaret blei restaurert, nye vindauge med boga øverst kom på plass, nye benker etter mynster av stolane i Haughom kapell, er mellom dei mange tiltaka som blei gjort.

Trygve Eftestøl fekk ei lang arbeidstid i kapellet. Det seiest at han hadde si siste gudsteneste som klokkar i kapellet palme-sundag 1985 - om

lag 15 år etter at han hadde sagt opp klokkarstillinga.

Serie om kirkeinventar

Treklang presenterer gjenstander fra kirkene våre. Nr 2/2021 "Skriften på veggene" i Fjotland kyrkje, nr 3/2021 Alterlysestakene i Feda kirke og nr 4/2021 "Kirkeskipet" i Kvinesdal kirke.

BANKEN
Kvinesdal Sparebank

Betal strømprisen, 10 sekunder

Nyhet!
Ny og bedre mobilbank.

**Mindre bank
- mer tid**

Betal regninger med mobilbanken og få mer tid til å leke med barna. Last ned vår nye mobilbank. Like trygt - bare enklere bank.

En alliansebank i eika.

**Vi støtter
menighetsbladet
TREKLANG**

Tlf 38 32 00 00
www.flekkefjordsparebank.no

Flekkefjord Sparebank

Lister
begravelsesbyrå

*Vi er alltid tilgjengelige
når dere trenger vår hjelp*

**Vakttелефон
489 55 200**
Eilif Sandvand Galdal
91880109
Oddvard Galdal
95974136
www.listerbegravelse.no

Vår samarbeidspartner
Sørlands STEIN as
www.sorlandsstein.no
Gravmonumenter
nye steiner, omslippte,
navnetilføyelse, oppussing

LANDES
BEGRAVELSESBYRÅ
FLEKKEFJORD

**INGEN EIER
ANDRES SORG**

VAKTTELEFON HELE DØGNET:
900 98 006

WWW.LANDES.NO
BROGATEN 48, 4400 FLEKKEFJORD

 /LANDESBEGRAVELSESBYRA

**Treland
Begravelsesbyrå**

Vi ordner alt i
forbindelse
med gravferd

Ta kontakt om gravmonument.

Treland Begravelsesbyrå
4480 Kvinedal
Tlf 383 50 700/95050700

 Rosfjordgruppen

Montér

LYNGDAL • FARSUND • VANSE • KVINESDAL • FLEKKEFJORD

**Annonse i Treklang?
For avtale.
E-post:
post@kvinesdal.kirken.no
eller telefon 38602008**

Tanker fra stabburstrappa

I år skal vi endelig få feire eit tusenårs-jubileum for kristen tru og kyrkjebygg her i Kvinesdal. Skal tru om dette blir ei markering for særskilt historisk interesserte eller for dei sars religiøse i bygda vår, eller kan det bli arrangement til ettertanke for dei fleste av oss?

Tankane mine vandrar opp mot høg fjellet. For mitt indre auge ser eg viddene, endelaust ligg dei framfor meg. Korleis finne fram? Trass alt det vakre, er det lett å gå seg bort i fjellet, det er lett å ta feil av retningane og havna heilt andre stader enn ein

hadde tenkt. Så godt då at det finst merkesteinar og varder!! Med jamne mellomrom ser vi steinar lagt i haug, store og små – dei gjev oss tryggleik: vi er på rett veg.

Kykjene våre har i meir enn 1000 år stått som vardar rundt i vårt grisgrendte land. Ulike av form, har dei vist generasjon etter generasjon ein veg gjennom livslandskapet; gjeve trygghet og vern.

Ikkje alt kyrkjas sine tenarar opp gjennom tida har stått for og gjort, er verd å jubilere – langt derifrå. Mange ting har vore med å gjere vegen tyngre og meir ulendt for

medvandrarar. Men-neskeskapte meiningar og ulik kultur har dessverre ofte skugga for vardane. Merkesteinane vart borte i storvakse kratt av ukjærlighet og maktutøving. Dette må vi óg kunne erkjenne ved eit jubileum.

Men når dette er sagt, så la oss med frimod peike på at det finst gode vardar og merkesteinar gjennom livslandskapet. Kanskje vi kan øve oss på å vise kvarandre at vi set pris på desse.

La oss gå dei gamle stiane,

så dei blir halde opne for generasjonane etter oss.

Derfor er tusenårs jubileet ei viktig hending for dei fleste av oss – vi møtes kanskje på eit eller anna arrangement i jubileumsvekene i april – juni .

Helsing Åse

Kirkevergens hjørne

Sommeren 2020 fekk vi innvie den nye minnelunden ved Kvinesdal kirkegård. Det er en "Navnet minnelund", det betyr at det er plass til å sette ned urner foran en stor mur. På muren kan familien sette opp ei minneplate med opplysninger om avdøde.

Forskjellen fra minnelund og et vanlig gravsted, er at familien ikke er ansvarlig for beplantningen av gravstedet. Foran muren er det et enkelt bedd som gravplassarbeiderne steller.

Familien kan sette ned

friske, avskårne blomster foran muren eller tenne lys. Om de ikke gjør det, vil det likevel vere fint på gravstedet.

Fem minneplater er på plass på minnelunden i Kvinesdal. Dette tilbudet passer for noen, men ikke for alle. De fleste ønsker fortsatt et eget gravsted med eget gravminne. Slik vil det være framover også.

Som kirkeverge er jeg opptatt av å tilrettelegge for ulike personer med ulike behov. Vi vurderer om vi også skal legge til rette for minnelunder

ved gravplassene i Feda og Fjotland. Dette vil avhenge av om vi får henvendelser om et behov.

Kirkelig fellesråd har et samarbeid med ASVO om å tilby stell av gravsteder. Dette er også et aktuelt tilbud for ganske mange som har graver i bygda, men kanskje bor utenbygds.

Kirkevergen administrerer ordningen, mens ASVO påtar seg å stelle gravstedene. For tiden har vi ca 100 graver

som stelles av ASVO. Det har vært vanligst å betale inn et beløp for en lengre periode, mens nye avtaler skjer i stor grad med årlig innbetaling. Ta gjerne kontakt med meg om du vil vite mer om dette.

Per Øistein Rogstad

Sentertanker

Å skrive mine «Sentertanker», det krever selvfølgelig at jeg tenker en del før jeg sender tankene videre til bladets redaksjon. Denne gangen har jeg tenkt ekstra mye. Har tenkt at jeg egentlig burde tenke like mye før jeg snakker, som før jeg skriver.

Det å se mine ord på trykk, og ikke minst vite at disse ordene kan bli sett av andre, det gjør noe med hvordan jeg uttrykker meg. Det at jeg i tillegg ikke kan bruke så mange ord jeg ønsker, det begrenser meg. Jeg må telle mine ord.

Håper at Sentertankene mine denne gangen også får deg til å tenke over din bruk av ord, det å tenke før du taler. Du som kjenner meg, tenker nok ditt....Og jeg tenker i hvert fall mitt. Husker noen linjer fra en salme fra barneskolen:

*«Et ord er en pil, som farer av sted
med ustanselig ild,
den såre kan fiende,
den såre kan venn.
Et ord er en gnist
som titt tenner en brann,
der slukkes ei kan.*

Velkommen til
Sparebanken Sør
i Kvinesdal

Nesgata 9

SPAREBANKEN SØR

Husker et uttrykk **«Eg kunne bitt tunga av meg»**, har du tenkt det noen gang.

Torhild Meland
Daglig leder

Gravminner

GRAVMONUMENTER,
BEDPLATER, SKRIFT-
HUGGING, OPPUSSING
AV GRAVMONUMEN-
TER, OMSLIPING OG
NAVNETILFØYELSER
RING 90 19 76 49

Egeland Monumentservice

Johan Egeland. Monanvegen 7, 4480 Kvinesdal
Mob: 90 10 76 49 Epost: johanegeland1941@gmail.com

Takk for støtten til Treklang

Berntsen Engros	38350145
Byggvell	38359090
Cirkle K Kvinesdal	38357040
Coop extra	38350911
Dekkservice Kvinesdal AS	38357042
Eramet	38357200
Floriss, Kvinesdal	38350340
Hunsbedt Bil AS	38357000
Hunsbedt Rør AS	38351601
Konsmos Fargehandel	38350234
Kvina Fotosenter	38350147
Kvinesdal Blomster	
& Hagesenter	38350555
Kvinesdal Legesenter	38357080
Bolli - hage, skog og verksted	38351700
MX Sport Kvinesdal	38350504
Netland & Sønner AS	38350272
Nico Mat	38350120
Nils Kloster AS	38358840
OTB Klima	90191848
Picasso Frisørsalaong	38355155
Reiersen Invest	41691116
Rema 1000 Kvinesdal	38359080
Smula Bakeriutslag	38350910
Sofies Salong	38350110
Stolt Sea Farm Turbot Norway	38357400
Tonning & Egeland	
Kvinesdal AS	38350868
USA Experten OK Reiser	38350204
Åmot Bil AS	38350900
Åmot Klær AS	38350877

KOM TIL KIRKE

2. mars

19:00 Feda kirke
Gudstjeneste

6. mars

11:00 Feda kirke
Gudstjeneste
19:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste

13. mars

11:00 Kvinesdal kirke
Familiegudstjeneste
11:00 Fjotland kyrkje
Gudsteneste

20. mars

11:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste
19:00 Feda kirke
Gudstjeneste

27. mars

11:00 Fjotland kyrkje
Gudsteneste
19:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste

3. april

11:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste
11:00 Feda kirke
Familiegudstjeneste
17:00 Fjotland kyrkje
Familiegudsteneste

10. april Palmesøndag

Påskevandring i Kvinesdal
Se omtale i bladet

14. april Skjærtorsdag

18:00 Feda kirke
Gudstjeneste
18:00 Fjotland kyrkje
Gudsteneste

15 april Langfredag

10:00 Knaben kapell
Gudsteneste
19:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste

17. april 1.påskedag

11:00 Kvinesdal kirke
Høytidsgudstjeneste
11:00 Fjotland kyrkje
Høgtidsgudsteneste

18. april 2. påskedag

11:00 Feda kirke
Høytidsgudstjeneste
11:00 Netlandsnes kapell
Høgtidsgudsteneste

30. april

Kl 20:00 Kvinesdal kirke
Ungdomskirken

1. mai

11:00 Kvinesdal kirke
1. mai gudstjeneste

Kl 19:00 Feda kirke

Gudstjeneste

8. mai

11:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste
11:00 Fjotland kyrkje
Gudsteneste

12. mai

18:00 Kvinesdal kirke
Samtalegudstjeneste

17. mai

10:00 Feda kirke
Familiegudstjeneste
Kl 11:00 Fjotland kyrkje
Familiegudsteneste
11:15 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste

22. mai

11:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste
Kl 17:00 Fjotland kyrkje
Samtalegudsteneste

25. mai

Kl 18:15 Feda kirke
"Tro og lys" gudstjeneste

26. mai

Friluftsgudstjeneste i
samarbeid med Kvinesdal
historielag

29. mai

11:00 Feda kirketun
Familiegudstjeneste
19:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste

5. juni

11:00 Kvinesdal kirke
Jubileumsgudstjeneste
Felles for alle sokn

12. juni

11:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste

19. juni

11:00 Kvinesdal kirke
Gudstjeneste
19:00 Feda kirke
Gudstjeneste

26. juni

11:00 Fjotland kyrkje
Gudsteneste
Fjotlandsdagen

3. juli

Kl 11:00 Kvinesdal
Gudstjeneste
Utvandrerfestivalen

Livets gang

DØPTE

KVINESDAL

Maren Stenvik
Ella Hunsdal Grov
Liam Orthe Fossdal
Mie Varin Remøy
Vetle Johan Remøy
Krister Hauan
Vetle Van Kammen Stak-
keland

FJOTLAND

Elias Ellingsen Heiland

DØDE

KVINESDAL

Kristian Georg Hauan
Alf Kåre Egenes
Ansgar Bernhard Norås
Edward Gary Egeland
Ruth Margot Hansen
John Erling Jerstad
Andreas Johan Engedal
Klas Solberg
Tom Jarle Josdal
Jan Erik Jensen
Ewa Jolanta Hovden

Thora Marie Rafoss

FEDA

Hjørdis Allis Seland
Ingebjørg Rørvik

FJOTLAND

Gudrun Uleberg
Olav Eiesland
Leiv Knibestøl
Einar Kvelland

Tematorsdager på Huset

Pandemien setter sine spor og Tematorsdag med **epedimilog Anne Spurkland** måtte forskyves, men settes nå opp **torsdag 3. mars. Kl 19.00.** Henne tema er: «Immun. Kroppens evige kamp for å overleve, nå også Covid -19».

Torsdag 31. mars kl. 19.00 kommer

tidligere stasminister Erna Solberg og deler tanker om «Mitt liv som politiker og statsminister». Denne kvelden får vi sang og musikk av vår egen Ådne Svalastog og solist Ingrid Grøvan fra Lyngdal. Gunn Elvebakk deler kveldstanker med oss.

Menighetsblad for Kvinesdal, Fjotland og Feda. Menighetsrådene er utgiver.

Redaksjon i Treklang:

Åse Paulsen Skiftun, Ådne Svalastog og Per Øistein Rogstad (redaktør og layout)

Kontakt redaksjonen:

Tlf 38 60 20 08.

E-post: post@kvinesdal.kirken.no

Bankkontoer

Menighetsbladet Treklang: 3080.20.86314
Kvinesdal Menighetscenter:
3080.30.42426

Kvinesdal menighet: 3080.30.36728

Feda Bedehus og Kirketun: 3030.33.96493

Feda menighet: 3000.27.23774

Fjotland kyrkjelyd: 3080.30.36736

Kirkekontoret i Kvinesdal

Tlf 38 60 20 08

E-post: post@kvinesdal.kirken.no

www.kvinesdal.kirken.no

Adresse: Nesgata 12, 4480 Kvinesdal

Ansatte

Kirkeverge Per Øistein Rogstad 41457584

Sokneprest Gunn Elvebakk 41571356

Sokneprest Dag Kvarstein 97566101

Diakon Frank Arne Hammerø 41047176

Adm. sekretær Turid Nedland 45631513

Konsulent Sylvi Vatland 45632339

Organist Ådne Svalastog

Organist Ilze Jaunzeme

Trosopplærer Cathrine Rafoss Aagedal

Kirketjener Merete Breimoen

Kirketjener Vigdis Tveit Dugan,

Kirketjener Tom John Versland

Kirkegårdsarbeider Djoerd van Kammen

Kirkegårdsarbeider Thor Henning Vatland

Kirkegårdsarbeider Tobias Håland Ueland

Menighetscenter, 38355882

Daglig leder Torhild Meland 97150861

Fasteaksjonen 2022

Tekst: Frank Arne Hammerø, Foto: Kirkens Nødhjelp

Nå er det snart tre år siden sist konfirmantene i Kvinesdal, Feda og Fjotland har vært med som bøssebærere på Fasteaksjonen. Pandemien har gjort at vi har blitt nødt til å finne alternative løsninger, og gjøre blant annet Fasteaksjonen på andre måter enn vi har vært vant til.

Dette er imidlertid små utfordringer i forhold til de mange mennesker i Malawi står ovenfor i dag!

Her jobber Kirkens Nødhjelp blant annet med å hjelpe bønder til å høyne kvaliteten på avlingene sine slik at de kan høste mer og øke inntektene sine. Dette gjør de ved å trene opp agronomer som kan fungere som konsulenter og rådgivere for småbøndene i Malawi.

Hjelp til vanninssystem

Bønder som benytter seg av moderne jordbruksteknologi, slipper å hente vann i brønner og elver for å vanne avlingene sine. I stedet fyller de en bøtte med vann, som er koblet til to slanger. Slangene har små hull, slik at vannet pipler ut og gir en jevn vanning av grønnsakene. Bøndene kjøper seg en startpakke som består av kvalitetsfrø, et irrigasjonssett og gjødsel. Et slikt sett koster rundt 100 kroner. Før måtte de hente vann flere ganger om dagen slik at plantene fikk nok vann. Takket være irrigasjonssyste-

met, får plantene vannet de trenger. I tillegg lærer de om plassutnyttelse, og det er viktig i et land som har kraftig befolkningsvekst!

Økte inntekter

Bøndene lærer for eksempel hvordan man kan plante to rader med grønnsaker på det samme arealet som tidligere ble brukt til en rad.

Bøndene som er med i dette prosjektet har økt inntektene sine, og fått råd til for eksempel hønssegård, skoleuniformer, og til å sende barna på skole. De har også fått nok mat til familiene sine! Dette forandrer virkelig liv.

Kvinesdal, Feda og Fjotlands bidrag til Fasteaksjonen 2021 gikk til å gi rent vann til 121 personer i kriserammede områder. I 2022 håper vi på å samle inn nok til å tredoble dette tallet, eller for å måle i antall startpakker til bønder, så er målet at 800 bønder med sine familier skal få forbedret livene sine!

Den 5. april sender vi derfor endelig ut årets konfirmanter på innsamlingsaksjon med bøsser igjen. Ta godt imot ungdommene som ringer på døra hos deg, og dersom du ikke har kontanter, så gi gjerne via **Vipps #2426** eller ved å sende **SMS med kodeord «VANN» til 2426!**